

Nr 123.

Av herr **Johansson** i Uppmälby, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående upphävande av Akers styckebruk hittills tillkommande rätt att begagna vissa mot rekognition upplåtna allmänningsskogar i Södermanlands län.

Genom kungl. brev den 7 maj 1802 tilldelades Akers styckebruk i Södermanlands län mot rekognitionsavgift en kronoallmanning om 14,550 tunnland från Akers, Österrekarne, Daga och Selebo allmanningar, dock mot villkor att bruket skulle årligen för kronans räkning tillverka 1,500 skeppund kanoner och ammunition. I rekognitionsavgift bestämde Bergskollegium att bruket skulle till kronan årligen erlægga en avgift av 40 riksdaler 20 skilling banko. Denna avgift lär ännu utgå oförändrad utan hänsyn till det sedan dess väsentligt förändrade penningvärdet eller det ökade värdet av skogen. I upplåtelsen torde även ha ingått en del kronolägenheter och odlad mark.

År 1887 anhöllo ägarne av styckebruket att få skatteköpa rekognitionsskogen i enlighet med kungörelsen av den 4 februari 1811, men ansökningsen avstyrktes av såväl Kammar- som Bergskollegium samt avslogs av Kungl. Maj:t den 2 april 1891. De nämnda ämbetsverkens motivering för sitt avslagsyrkande är anmärkningsvärt och förtjänar att uppmärksammas. Det heter nämligen däri, att en tillåtelse till skatteköp icke skulle kunna utsträckas till större del av skogen än som efter undersökning vore erforderlig för en tillverkning av 1,500 skeppund gjutgods, och därav följer att säkerheten för fullgörandet av brukets skyldighet äventyrades genom ett skatteköp.

Härav framgår att skogen är för en sådan tillverkning överflödigt stor, och än mer överflödig synes den vara då som numera någon sådan tillverkning icke alls bedrivs vid bruket.

Någon framställning om skatteköp av någon del av nämnda allmänningar torde ej kunna numera framkomma efter 1919 års urtima riksdagsbeslut angående upphörande av skatteköp i den ordning kungörelsen av den 4 februari 1811 bestämmer. Angående äganderätten till skogen, vilken numera förvaltas i enlighet med bestämmelserna av den 27 maj 1898 om statens till bergshanteringens understöd anslagna skogar har aldrig rått något tvivel; att kronan är ägare, synes vara obestriff. I ett av Kammarkollegiet efter nådig remiss den 25 oktober 1898 avgivet yttrande säges bland annat: "De afsatta skogstrakterna innehafvas med en på visst sätt begränsad nyttjanderätt, hvars fortsatta åtnjutande vore beroende af bruksegarnes beredvillighet att mot gällande pris utföra Kronans beställningar".

Men det synes egendomligt att, då Kronan sedan lång tid tillbaka ej haft något behov av att få beställningar vid bruket utförda och den del av driften (kanontillverkning) sedan lång tid tillbaka varit nedlagd, bruket det oakttat skall disponera över nämnda allmänningar.

På grund av vad här ovan anförts får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte hos regeringen anhålla om skyndsamt förslag om upphörande av den rätt, som Åkers styckebruk hittills ägt till begagnande av de mot rekognition anslagna allmänningsskogar i Åkers, Österrekarne, Daga och Selebo härad i Södermanlands län.

Stockholm den 21 januari 1921.

C. J. Johansson,
Uppmälby.